

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 10P/87/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4618201242
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Šúleková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2019:4618201242.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany, samosudkyňou Mgr. Miroslavou Šúlekovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: O. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka G. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A., Z. XXXX/XXX, zast. JUDr. Zuzanou Valaskou, IČO: 42 208 602, advokátkou so sídlom Topoľčany, Škultétyho 6 a otec F. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A., N. XXX/XX, o návrhu navrhovateľov - starých rodičov: 1/. B. R., nar. XX.XX.XXXX a 2/. H. R., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom A., A. XXXX/XX, na úpravu styku, takto

rozhodol:

I. Súd u p r a v u j e styk mal. O. R., nar. XX.XX.XXXX so starým otcom H. R., nar. XX.XX.XXXX tak, že starý otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každú prvú stredu v kalendárnom mesiaci v čase od 14,30 hod. do 16,00 hod. za prítomnosti matky a pracovníka Centra pedagogicko - psychologického poradenstva a prevencie H., ul. N. XXXX, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku s tým, že starý otec je oprávnený v určený deň a v určenom rozsahu stretnúť sa s maloletým O. a matka je povinná dieťa na styk so starým otcom riadne pripraviť a tento mu umožniť.

II. Súd návrh starej matky B. R., nar. XX.XX.XXXX na úpravu styku s mal. O. R. z a m i e t a .

III. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

IV. Trovy tohto konania z n á š a štát.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným súdu dňa 04.05.2018 sa starí rodičia domáhali úpravy styku s maloletým O. R. a návrh zdôvodnili tým, že vnuka majú veľmi radi, veľmi im chýba a matka maloletého im nie je ochotná styk s vnukom umožniť. Sú toho názoru, že je v záujme ich vnuka, aby bol styk s nimi upravený, keď to obohatí maloletého po citovej, zážitkovej, záujmovej a rodinnej stránke, najmä keď absentuje jeho kontakt s otcom. Negatívnym postojom matky dochádza k neprirodzenému pretrhnutiu citových väzieb vnuka k starým rodičom, čo je jednoznačne v rozpore so záujmami maloletého. Styk vnuka so starými rodičmi bude mať nepochybne pozitívny dopad na jeho ďalší rozvoj. O. ma právo na zachovanie vzťahov so starými rodičmi, právo na zachovanie svojej totožnosti a rodinných záväzkov v súlade so zákonom. Ich vnuk má právo poznať sa a rozvíjať citové väzby nie len so starými rodičmi zo strany matky, ale aj so starými rodičmi zo strany otca. Je nedôvodné, aby matka vytvárala prekážky k stretávaniu sa maloletého so starými rodičmi, keď na to nie sú relevantné dôvody. Nakoľko matka ich vnuka nie je ochotná im umožniť kontakt s vnukom, a tým porušuje jeho právo na styk s rodinou a rozvoj citovej väzby, ktorý je v záujme jeho zdravého duševného a telesného vývinu, žiadali, aby súd po vykonanom dokazovaní upravil styk maloletého so starými rodičmi a aby boli oprávnení sa s maloletým stretávať každú páru sobotu v mesiaci od 14.00 hod. do 17.00 hod. za prítomnosti matky.

2. Matka s návrhom nesúhlasila a žiadala, aby súd návrh ako nedôvodný zamietol z dôvodu, že úprava styku s maloletým dieťaťom si vyžaduje súčasné splnenie dvoch základných podmienok, ktorými sú záujem maloletého a skutočnosť, že si to vyžadujú pomery v rodine, pričom ani jedna z podmienok daných Zákonom o rodine nie je splnená. Vo vzťahu k rodičovským právam otca maloletého O. došlo k zásahu súdu do ich výkonu rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 11P/23/2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25CoP/14/2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 08.06.2017. Aj tak otec maloletého mal a naďalej aj má možnosť tento stav zvrátiť po získaní určitých zdravotných predpokladov k tomu, aby jeho styk s maloletým bol v záujme O. a aby mu stretnutia s otcom prinášali prínos a potešenie. K tomuto však doposiaľ nedošlo z rozhodnutia otca, teda syna navrhovateľov. V návrhu podanom starými rodičmi úplne chýba konštatácia o zdravotnom stave otca, ktorý je ako jediný dôvodom vydania zákazu styku. Keďže otec doteraz nepodal návrh na zmenu rozsudku Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 11P/23/2015, znamená to, že na takomto budovaní väzby medzi O. a jeho rodičmi nemá záujem, k čomu ho nemožno ani nútiť, jeho postoj je potrebné rešpektovať. Aj na základe takéhoto postoja otca maloletého O. nedochádza ku kontaktu O. s otcovou rodinou, čo však nie je dôvodom na vydanie navrhovanej úpravy styku P. so starými rodičmi, lebo by to viedlo k neprimeranému zásahu do rodičovských práv rodičov. Maloletý nemá ani s jedným z navrhovateľov vytvorený citový vzťah, ktorý je v záujme maloletého potrebné rozvíjať a utužovať. Nie je ani pravdou, že matka stretnutiami s ostatnou rodinou otca zabraňuje alebo ich nie je ochotná umožniť. Niekoľkokrát prebehli stretnutia maloletého s rodinami sestier otca maloletého a to nielen počas času styku otca s maloletým ale aj mimo tohto času. Vzhľadom na vyššie uvedené uviedla, že nie sú splnené podmienky podľa § 25 ods. 5 Zákona o rodine, lebo stretávanie sa maloletého s navrhovateľmi nie je v jeho záujme. Navrhovatelia nikdy neprejavili mimo spomenutých stretnutí, záujem stretnúť sa s maloletým O., nikdy sa na neho u matky neinformovali, nikdy od nich nedostal žiadnu pozornosť, nie je v jeho záujme, aby bol súdnym rozhodnutím po prežitých traumách nútený stretávať sa pre neho s cudzími ľuďmi, s ktorými nemá vytvorený žiaden vzťah či puto, len negatívne spomienky.

3. Starí rodičia sa dňa 27.06.2018 vyjadrili, že nesúhlasia so všetkými vyjadreniami matky maloletého O. a uviedli, že nie je pravdou, že by nemali záujem o vnuka. Majú za to, že O. zdravotný stav sa značne zhoršil od roku 2014, kedy jeho matka začala žiť spolu s otčimom, ktorého O. spočiatku neprijímal. Z tohto dôvodu sa obávali, že aj preto musel O. navštevovať psychológa. Zároveň uviedli, že sú veľmi nešťastní, že sa nemôžu stretávať s vnukom a tiež si uvedomujú, že poznať svoju rodinu v A. by bolo preňho prínosom. K tomuto vyjadreniu pripojili aj vyjadrenie otca maloletého, ktorý uviedol, že ho ľúbi a túži ho vidieť a rozprávať sa s ním. Pretože má súdom zakázané, aby sa so synom stretával a vídal ho, podľa neho by bolo prínosom, aby aspoň jeho rodičia mohli udržiavať s ním kontakt.

4. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že starí rodičia s maloletým vnukom neboli v pravidelnom kontakte od jeho 6 mesiacov veku, z tohto dôvodu vzťahu medzi nimi a maloletým O. nie sú vybudované a preto kolízny opatrovník navrhol, aby sa kontakty starých rodičov a maloletého realizovali zatiaľ iba na ÚPSVaR Topoľčany na RPPS.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa so znaleckým posudkom, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a obsahom pripojených spisov a zistil tento skutkový stav:

Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 11P/23/2015 zo dňa 18.01.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Nitra sp. zn. 25Cop/14/2017, právoplatným dňa 08.06.2017 súd návrh otca na rozšírenie styku zamietol a vyslovil zákaz styku otca F. R., nar. XX.XX.XXXX s maloletým O..

6. PhDr. O. C., znalkyňa v odbore psychológia, klinická psychológia detí, poradenská psychológia, ktorú súd pribral do konania, v znaleckom posudku uviedla, že postavu starej mamy zo strany otca dieťaťa dieťa vybralo len na dožiadanie znalkyne, pri ich výbere bol neistý, prejavil nepohodu až negativizmus a odpor. Postavu starého otca zo strany otca dieťa medzi postavy rodiny nevybralo a neprejavovalo záujem vyjadrovať k nemu svoje vzťahy. Primárnou osobou, ktorá je hlavným prameňom lásky pre dieťa bola a je stará mama O. z matkinej strany. K matke dieťa prejavilo kladné vzťahy, ide len o ojedinelé prichádzajúce a vychádzajúce kladné vzťahy. Na druhej strane dieťa malo voči matke aj negatívne postoje a identifikuje to - niekedy má zlú náladu a vytýka mu často jeho chyby. Vzťah k matke nie je emočne sytený tak, aby bol primárnou vzťahovou väzbou dieťaťa. Túto primárnu vzťahovú väzbu zabezpečuje skôr stará mama O.. Pre dieťa je otec osobou, pred ktorou má strach a u ktorej predpokladá hrubé násilné

správanie. Vo vzťahu k bratovi G. dieťa prezentovalo prevahu negatívnych citov pred pozitívnymi, kritizoval nevlastného brata, že robí zmätok, kazí v rodine príjemnú atmosféru. Analýza výpovedí dieťaťa signalizovalo výraznú súrodeneckú rivalitu. Maloletý O. oceňoval na svojom nevlastnom bratovi, že sa s ním niekedy hrá, že spolu majú zábavu, vníma ho ako osobu, ktorá je preferovaná dospelými v jeho blízkosti. Priateľ matky je pre maloletého osobou, ku ktorej prezentoval viac negatívnych ako pozitívnych väzieb. Dieťa by si priało, aby sa priateľ matky o neho viacej staral. Negatívne hodnotí to, že priateľ matky niekedy zbytočne kričí, nemá na neho čas, je málokedy doma. Oceňoval na ňom to, že ho vypočuje, čo hovorí. Starej mame zo strany otca adresoval len jednu a to negatívnu citovú väzbu: "Táto osoba ma nemá dosť rada". Postavu starého otca zo strany otca dieťa medzi postavy rodiny nevybralo a neprejavovalo záujem vyjadrovať k nemu svoje vzťahy. V znaleckom vyšetrení bolo preukázané, že pre matku je problematický vzťah k starej matke B. R. a tento postoj prebralo aj samotné dieťa. Vzťah k starému otcovi H. R. je zo strany matky dieťaťa úctivý a aktuálne nekonfliktný, pričom dieťa nemá vypestovaný negatívny postoj k tomuto starému otcovi. V situácii znaleckého vyšetrenia aj samotná matka pripustila, že kontakt dieťaťa a starého otca za jej prítomnosti a prípadnej prítomnosti sociálnych pracovníkov by bol možný. Vzhľadom k vyšetreniu osobností starých rodičov je problematický kontakt starej matky s dieťaťom vzhľadom na jej mediačné poškodenie a vzhľadom na negatívny postoj dieťaťa k starej mame B. R.. Kontakt dieťaťa so starým otcom H. R. sa javí ako primerane bezpečný za účasti matky dieťaťa, prípadne sociálnych pracovníkov. Vzhľadom k tomu, že kontakt dieťaťa s otcom absentuje a je zakázaný, kontaktom dieťaťa so starým otcom by došlo k upokojeniu vo vzťahoch. Dieťa samotné by mohlo konfrontáciou reálneho stretnutia so starým otcom znižovať mieru obáv a strachu z rodiny zo strany otca, zároveň starý otec by mohol byť poslom záujmu o dieťa zo strany rodiny, do ktorej biologicky dieťa patrí. Z dôvodu, že otec dieťaťa má psychické problémy a jeho kontakt s dieťaťom je obmedzený, kontakt dieťaťa so starým otcom H. R. by mohol sekundárne ovplyvniť aj správanie otca dieťaťa.

7. Podľa § 25 ods. 1 zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 25 ods. 3 zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

Podľa § 25 ods. 4 zákona o rodine, ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

Podľa § 25 ods. 5 zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú primerane.

Podľa § 36 ods. 1 zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 116 Občianskeho zákonníka, blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu.

8. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že je v záujme maloletého O., aby mal kontakt aj s príbuznými z otcovej strany, zvlášť za situácie, keď otec má rozhodnutím súdu styk s maloletým zakázaný, aby tak zostal zachovaný, resp. aby sa obnovil vzťah maloletého s členmi jeho biologickej

rodiny, z ktorej z otcovej strany pochádza. S prihliadnutím na osobnosť maloletého O. a na odporúčenie znalkyne súd upravil stretávanie sa maloletého len so starým otcom z otcovej strany, keďže k nemu má dieťa dobrý vzťah, s tým, že v záujme istoty, že stretnutia so starým otcom nebudú v neprospech maloletého, súd styk upravil za prítomnosti matky ako aj odborníka pre prácu s deťmi, čím budú vytvorené také podmienky pre stretnutia so starým otcom, ktoré budú zohľadňovať najmä záujem dieťaťa, aby nebolo stresované a cítilo sa bezpečne. Vzhľadom na negatívny postoj maloletého k starej matke z otcovej strany by podľa názoru súdu bolo v súčasnosti v neprospech maloletého upraviť jeho stretávanie sa so starou matkou, pretože by to dieťa vystavilo zbytočnej psychickej záťaži. Súd preto návrh starej matky na úpravu styku s maloletým zamietol. Kontakt s biologickou rodinou z otcovej strany bude aktuálne dostatočne zabezpečený stretnutiami so starým otcom, ktorý môže byť - ako to uviedla znalkyňa, poslom záujmu rodiny z otcovej strany o maloletého a môže priaznivo vplývať aj na správanie sa otca dieťaťa.

9. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu, pretože v mimosporových konaniach sa vylučuje nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak. Zároveň rozhodol, že trovy konania, ktoré v tomto konaní vznikli a predstavujú odmenu znalkyne za podaný znalecký posudok, znáša štát.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku (musí byť v ňom uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka tohto konania) a podľa § 363 Civilného sporového poriadku (musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.